barınma
hakkı gazetesi

Temmuz 2009 Sayı:5

Direnen Dikmen Vadisi Halkı kazandı!

Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi, 15.05.2009 tarihinde aldığı 1208 nolu bir kararla "Dikmen Vadisi 4. ve 5. Etap Kentsel Dönüşüm Projesi"ni iptal etti. Belediye Meclisi'nin aynı tarihli, 1213 ve 1214 sayılı kararları ile de, anılan proje kapsamındaki ilgili planlar ve bağlı sıralı işlemlerin tümü hakkında da iptal kararları tesis edildi.

Vadi halkının umudu, yarın yeni bir proje yapılsa da, yetkililerin artık yaşanılanlardan bir ders alması ve öncelikle yöre halkı ile uzlaşma arayışına girmesidir. Eğer yine halkın hak ve talepleri görmezden gelinirse, yeni projelerin sonu da başarısızlık ve rant çeteleri için acı bir yenilgi olacaktır.

devamı 2. sayfada

Çayırova halkı, yıkımlara karşı direniyor

Gebze Çayırova'da 1 Haziran'da alınan kentsel dönüşüm kararına karşı halk bir araya geliyor, evlerini savunuyor. Belediyenin aldığı kentsel dönüşüm kararını gazetelerden öğrenen mahalleliler projede söz hakkı istiyor. Mahallelerde alınan toplantılarda yürütülecek barınma hakkı mücadelesinin yol haritası çıkarılırılıyor...

"Bizler iki mahalle halkı olarak alevi-sünni, çeşitli partilere oy vermiş olan herkesi parti ayrımı yapmadan, el ele vererek bu mücadeleyi sonuna kadar götürmeye çağırıyoruz. Bizlerin kaderleri artık ortak. Yaşamlarından umudunu kesmiş insanlar neler yapabilir kestiremezsiniz. Bilmeliyiz ki tek tek değil hep birlikte başarabiliriz."

sayfa 4/5

Dünya'dan barınma hakkı mücadesi haberleri

Brezilya'da MTST Evsizler Hareketi, Dominik Cumhuriyeti'nde RED Barınma Hakkı Koalisyonu ile halk; rantçılara karşı evlerini, barınma haklarını savunuyor...

sayfa 11

TMMOB'a bağlı meslek odalarından ziyaret

Meslek odaları, Ankara'da barınma hakkı mücadelesi yürüten halkla buluştu; rantçı belediyelere karşı bu sürecin sadece destekleyicisi değil, bileşeni olacaklarının altını çizdi...

sayfa 6/7

Dikmen Vadisi 4. ve 5. Etap Kentsel Dönüşüm Projesi iptal edildi *sayfa 2*

Büyükşehir, vadinin yollarını asfaltladı *sayfa 3*

Barınma Hakkı-Kutay Meriç *sayfa 3*

Çayırova'da direniş var *sayfa 4-5*

TMMOB'a bağlı meslek odaları, barınma hakkı bürolarını ziyaret etti *sayfa 6*

Kentsel Dönüşüm Nasıl Uygulanıyor? Gürkan Akgün, Şehir Plancısı *sayfa 7*

Mamaklılar belediyeye yürüdü *sayfa 8*

Mamak Barınma Hakkı Bürosu'nun sözü var *sayfa 9*

Yıkımlara karşı direniş yükseliyor *sayfa 10*

Brezilya ve Dominik Cumhuriyeti'nde barınma hakkı mücadelesi *sayfa 11*

FestiVadi sona erdi *arka kapak*

Dikmen Vadisi 4. ve 5 Etap Kentsel Dönüşüm Projesi İptal Edildi !

HALKIN SÖZ, YETKİ VE KARAR SAHİBİ OLMADIĞI BİR PROJENİN YAŞAMA GEÇME ŞANSI YOKTUR!

Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi, 15.05.2009 tarihinde aldığı 1208 nolu bir kararla "Dikmen Vadisi 4. ve 5. Etap Kentsel Dönüşüm Projesi"ni iptal etti. Belediye Meclisi'nin aynı tarihli, 1213 ve 1214 sayılı kararları ile de, anılan proje kapsamındaki ilgili planlar ve bağlı sıralı işlemlerin tümü hakkında da iptal kararları tesis edildi.

Vadi halkı iptal haberinin ardından meşalelerle yürüdü

Belediye Meclisi'nin iptal kararında; proje kapsamında yapılan kamulaştırmaların iptal edilmesi ve bedeli üç ay içinde iade edilmek kaydıyla kamulaştırılan taşınmazların sahiplerine iade edilmesi; konut karşılığı sözleşme yapan gecekondu sahiplerinin de sözleşmelerinin iptali ile ödedikleri bedelin kendilerine iadesi; plan bazında da tamamen uygulama öncesi duruma dönülmesi, karar altına alındı.

Bu iptal kararı ile Yukarı Dikmen Vadisi'nde yaklaşık 4 yıldır süren bir toplumsal gerilim ve mücadelenin de bir dönemini kapanmış oldu. "Barınma hakkı" ve "insanca bir yaşam" için yaklaşık dört yıldır mücadele veren Dikmen Vadisi Halkı, önemli bir zafer kazandı. Belediyenin tek yanlı hazırladığı adaletsiz ve hakkaniyetsiz sözleşmelere imza atarak evlerini yıkan yöre sakinleri ise ağır bir mağduriyet yaşadı.

Gerek belediyenin dayattığı tek yanlı ve adaletsiz koşulları kabul etmeyerek, hakları ve geleceği için mücadele etmeyi seçen gecekondu halkının direnişi; gerekse kente karşı sorumluluk bilinciyle davranan duyarlı kişi ve kurumların çabaları; şüphesiz bu iptal kararının alınmasında ve projenin sonlandırılmasında başlıca etken olmuştur.

Ancak bilinmelidir ki, Ankara Büyükşehir Belediyesi ve rant çevrelerinin plansız, hesapsız ve öngörüsüz uygulamaları, projenin tıkanmasında ve sonuçta iptal edilmesinde bir diğer temel etkendir. Yani ortada; sosyal, siyasi, teknik ve mali açıdan büyük bir yönetim, planlama ve uygulama beceriksizliği bulunmaktadır. Nitekim bu olumsuz tablo, beraberinde hukuksuzluğu ve keyfiyeti de doğurmuş; yargımızın, kamu yararını öne alan muhtelif iptal ve yürütmeyi durdurma kararlarına da konu olmuştur.

Bilindiği üzere aynı plansız, hesapsız ve öngörüsüz uygulamalar; başta Kuzey Kent Kentsel Dönüşüm Projesi'nde ve şimdi de Mamak Kentsel Dönüşüm Projesi'nde kendini fazlasıyla göstermektedir. Özellikle Kuzey Kent Projesi'nde hala konutlar yapılıp sahiplerine teslim edilmiş değildir. Denebilir ki; İ. Melih Gökçek'in ipiyle kuyuya inilmez, inen o kuyuda kalır !

"Dikmen Vadisi 4. ve 5. Etap Kentsel Dönüşüm Projesi" karşı mücadele eden, bu yolda nice güçlüklere göğüs gerip, nice ağır bedeller ödeyen Dikmen Vadisi Halkı, bu iptal kararını şüphesiz büyük bir mutlulukla karşıladı. Ancak bilinmelidir ki bu iptal kararı, yalnızca yörede yaşayan binlerce yoksul emekçi insan için değil, bütün bir kent için de son derece önemli bir kazanımdır. Çünkü iptal edilen kentsel dönüşüm projesi; yöredeki ranta vahşice el koyma ve onu yandaş sermayeye pazarlama amacı güden, başta yöre sakinlerinin ve gerçekte bütün bir kentin çıkarlarını yok sayan, hiçbir kamusal fayda ve değer içermeyen bir projedir.

Bilindiği üzere uygulamadaki kentsel dönüşüm projeleri; yöre halkının iradesini, insani talep ve beklentilerini tamamen görmezden gelen; yöre halkına ve ilgili sivil kurumlara hiçbir söz, yetki ve karar hakkı tanımayan; demokratik toplum gereklerinin uzağında, dayatmacı ve dışlayıcı bir yerel yönetim anlayışının ürünüdür. Bu nedenle söz konusu iptal kararı göstermiştir ki; kentlerin değişim ve dönüşümü o kentlerde yaşayan insanlara rağmen ve onlar yok sayılarak yapılamaz, Dikmen Vadisi Kentsel Dönüşüm Projesi'nin tıkanmasında ve sonuçta anılan meclis kararı ile iptalinde bu durum bir diğer etkendir.

Bu iptal kararı göstermiştir ki; halkın hak ve özlemlerini görmezden gelen; halkın söz, yetki ve karar sahibi olmadığı bir projenin yaşama geçme şansı yoktur !

"Dikmen Vadisi 4. ve 5 Etap Kentsel Dönüşüm Projesi"nin iptali yolunda alınan meclis kararları, şüphesiz yaşanan toplumsal sorunun ve süre gelen rant saldırısının nihai olarak son bulduğuna işaret etmemektedir. Vadi halkı, 4 yıllık mücadelesinin verdiği deneyim ve olgunlukla, yarın da yeni kentsel dönüşüm projelerinin gündeme getirilebileceğini, hatta ileriki süreçlerde eski projede ısrar edilebileceğini ön görmektedir.

Ancak vadi halkının umudu, yarın yeni bir proje yapılsa da, yetkililerin artık yaşanılanlardan bir ders alması ve öncelikle yöre halkı ile uzlaşma arayışına girmesidir. Eğer yine halkın hak ve talepleri görmezden gelinirse, yeni projelerin sonu da başarısızlık ve rant çeteleri için acı bir yenilgi olacaktır.

'Dikmen Vadisi 4. ve 5. Etap Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi uzlaştırma esaslarına ve kamulaştırmaya ilişkin 17.02.2006 gün ve 483 sayılı Belediye Meclis Kararının iptal edilerek; bu hususta yapılan kamulaştırma işlemlerinin iptal edilmesi, Kamulaştırma Kanununun 21. Maddesi gereğince kamulaştırmadan tek taraflı olarak vazgeçilmesi, Kamulaştırma Kanununun 22. Maddesi gereğince idaremizle satın alma yoluyla uzlaşan ve tapuda ferağ veren mal sahipleri ve mirasçılarına 7201 Sayılı Tebligat Kanunu ilgili hükümleri gereğince tebligat gönderilerek almış oldukları bedeli 3 ay içinde ödemeleri kaydıyla taşınmaz mallarını geri alabilecekleri hususunun bildirilmesi, konut karşılığı sözleşme yapmak suretiyle taksit ödemesi yapan hak sahiplerinin ödedikleri bedellerin iade edilmesi, proje alanında bu güne kadar fiilen hiçbir şekilde el atma yapılmadığı kesin olmakla birlikte plan bazında da tamamen uygulama öncesine dönülmesi, açılan tüm kamulaştırma bedel tespit ve tescil davalarından vazgeçilmesine ilişkin Hukuk ve Tarifeler Komisyonu raporu oylanarak oyçokluğu ile kabul edildi.'

Vadinin yolları büyükşehir tarafından onarılıyor, asfaltanıyor...

Büyükşehir Belediyesi, Dikmen Vadisi'ne hizmet vermeye başladı

Kentsel dönüşüm projesine karşı çıkmasından kaynaklı vadi halkını cezalandırmak ve yıldırmak amacıyla, yaklaşık 4 yıldır Yukarı Dikmen Vadisi'ne hiçbir hizmet sunmayan, hatta olağan belediyecilik çalışmalarını bile vadiden esirgeyen Ankara Büyükşehir Belediyesi; nihayet hizmet vermeye başladı. Dün gece saatlerinde Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı çok sayıda araç ve görevli vadiye girerek ana cadde ve yolları onarmaya ve asfaltlamaya başladı.

Vadi halkı, 23 Haziran 2009 Salı günü akşam saatlerinde, hoş bir sürpriz ile karşılaştı. Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı çok sayıda kamyon, dozer, greyder, silindir, asfalt aracı konvoy halinde vadiye girdi. Yıllardır onarılmayan, bu nedenle araç ve yaya ulaşımına neredeyse kapanmış olan ana caddeler, Büyükşehir belediyesi ekipleri tarafından onarılmaya ve asfaltlanmaya başlandı.

Vadiye gelen belediye araçları, vadi halkı ile süren 4 yıllık gerilim ve mücadele döneminde yine Büyükşehir belediyesi araçları tarafından ana yollara verilen zararları onarmaya, kendileri tarafından caddelere dökülmüş molozları kaldırmaya, kendileri tarafından açılmış çukurları doldurmaya, kendileri tarafından delik deşik bir hale getirilmiş ana caddelere asfalt ve mıcır yaması yapmaya başladı.

Vadi halkı evlerinden çıkarak, sabah saatlerine kadar süren bu çalışmayı izledi. Çalışmayı yürüten belediye ekiplerine sevinç gösterilerinde bulunuldu, çalışan işçiler için evlerde çaylar demlendi, pasta börek ikramı yapıldı, kimi yöre sakinleri kazma ve küreklerle bizzat çalışmalara katıldı. Barınma Hakkı Bürosu, çalışmaları yerinde denetlemek ve yöre sakinlerinin olası bilgi taleplerini karşılamak amacıyla sabah saatlerine kadar açık tutuldu.

Vadi halkı, yine yöre sakinlerini cezalandırmak ve yıldırmak amacıyla Büyükşehir tarafından geçmiş yıllarda kaldırılan Halk Ekmek büfelerinin yeniden kurulmasını ve belediye otobüsü seferlerine yeniden başlanmasını da umuyor.

Vadi halkı, kentsel dönüşüm projesinin iptali sonrası yeni süreçte yöre halkının talep ve beklentilerini dile getirmek, ayrıca sözleşme imzalamış yöre sakinlerinin kentsel dönüşüm projesinin iptalli sonrası yaşadıkları mağduriyetlere çözüm aramak amacıyla, önümüzdeki günlerde Büyükşehir belediyesi yetkilileri ile görüşmeye de hazırlanıyor.

Dikmen Vadisi

Barınma Hakkı Bürosu

"Gökçek'in rantçı belediyeciliğine karşı Dikmen Vadisi Halkı'nın buluşma yeri"

barınma hakkımız için
insanca yaşanacak bir kent için
çocuklarımızın geleceği için

MÜCADELEMİZ SÜRÜYOR...

Tel: 0312 490 40 27
www.dikmenvadisi.org

Halkın Sesi Gazetesi 84. sayı özel ekidir.
15 günlük Yaygın, süreli Türkçe yayındır
Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Umar Karatepe
Adres: Tomtom Mah. Örtmealtı Sk. 6/3 Beyoğlu-İSTANBUL
Tel: 0212 245 90 37
Basıldığı Yer: Mattek Matbaacılık Basım Yayın Tanıtım Tic. San. Ltd. Şti.
GMK Bulvar Akyol İşhanı 83/23 Maltepe-Ankara
Tel: 0312 229 15 02

Vadi Halkı, Bülent Tanık'ı ziyaret etti

Dikmen Vadisi Halkı adına Barınma Hakkı Bürosu'ndan bir heyet, 23 Haziran 2009 Salı günü akşam saatlerinde Çankaya Belediye Başkanı Bülent Tanık ile makamında görüştü. Vadi halkının temsilcileri, rant amaçlı kentsel dönüşüm projesinden kaynaklı özellikle Büyükşehir belediyesi ile yaşadıkları sorunları, süreç içinde Vadi'de oluşan alt yapı eksikliklerini dile getirerek, mevcut sorunların çözümü ve eksikliklerin giderilmesi için ilçe belediyesinden katkı ve hizmet istedi.

Çankaya Belediye Başkanı Bülent Tanık, vadi halkının taleplerini inceleyeceklerini ve kendi belediyelerinin yetki ve sorumluluğunda olan konularda her türlü katkı ve hizmeti gecikmeksizin yerine getireceklerini dile getirdi.

Son haftalarda Çankaya Belediyesi'ne bağlı ekipler, Çankaya İlçesi'nin diğer semtlerinde olduğu gibi Dikmen Vadisi'nde de yoğun bir çalışma gerçekleştirmeye başladı. Ulaşımı engelleyen molozlar ve kirlilik yaratan atıklar belediye ekipleri tarafından kaldırılırken, ara sokaklardaki yollar büyük ölçüde tamir edildi. Öte yandan vadide sinek ve kenelere karşı belediye ekipleri tarafından ilaçlama yapıldı. Çöpler düzenli olarak toplanmaya başlandı.

Öte yandan Barınma Hakkı Bürosu temsilcileri, önümüzdeki günlerde Büyükşehir belediyesi yetkilileri ile de görüşmeye hazırlanıyor. Bu görüşmede, kentsel dönüşüm projesinin iptali sonrası yeni süreçte yöre halkının talep ve beklentileri dile getirilecek, ayrıca sözleşme imzalamış yöre sakinlerinin kentsel dönüşüm projesinin iptali sonrası yaşadıkları mağduriyetlere çözüm aranacak.

BARINMA HAKKI

Kutay Meriç

Mahallelerimizde kentsel dönüşüm tartışmaları başladığından bugüne yeni bir söz dağarcığımıza girdi: HAK SAHİBİ. Hak sahibi kimdir, hak sahipliği nasıl ölçülür?

Bir görüşe göre, tapulu arsaları üzerinde evi olanlar, kamu arazisine ev yapıp daha sonra 1985 imar affıyla tapu tahsis belgesini alanlar hak sahibi oluyor. Ama yasanın çıktığı günden bir gün sonra ev yapanlar hak sahibi olamıyor. Bu görüş, hak sahipliğini barınma hakkını "yasal düzenleme" veya "mevzuatla" sınırlandıran bir bakış açısıdır. Bu durum, insanların barınma sorununu ve barınma hakkının meşruiyetini kimi siyasetçilerin dönemsel uygulamalarından almaktadır. Bu görüşü kabul etmiyoruz.

Mahallelerimizde mücadele içinde geçen zamanlarda yeni bir söz daha girdi gündemimize. BARINMA HAKKI. Barınma hakkı sözünü hep duyduk, sloganlarımızda kullandık. "Barınma hakkımız söke söke alırız" dedik. Peki ama barınma neden bir haktır. Ya da hak nedir?

İnsan yetenekleri ve ihtiyaçları olan bir varlıktır. İnsan yeteneklerini geliştirdiği ölçüde insan olur. Düşünme, konuşma, algılama, üretme insanı insan yapan en önemli yetenekleridir. Ama, insanın yeteneklerinin yanı sıra ihtiyaçları da var. Barınma başta olmak üzere beslenme, eğitim, sağlık ve benzerleri gibi.

İnsanların yetenekleri ve ihtiyaçları arasında birbirini geliştiren bir ilişki var. İhtiyaçları karşılanmış bir insan yeteneklerini geliştirebilir. İnsan toplum olarak davrandığı zaman insan olabilir. Başka insanlarla birlikte davrandığında ancak ihtiyaçlarını sağlayabilir. Bir insan için diğer insanlar basitçe kullanılacak araçlar değil, insan olabilmek için muhtaç olduğu şeydir.

Taleplerimiz ihtiyaçlarımızdan kaynaklandığı ölçüde haklıdır meşrudur. Barınma bir haktır, çünkü insanca yaşamanın temel ihtiyaçlarındandır. İnsanın barınabileceği bir yer yoksa (kışın soğuğundan, yazın sıcağına) doğa karşısında yenilir ve ölür. Barınma bir haktır. Çünkü insanca yaşamanın temellerindendir. Yani barınma hakkı bir halkın insan olmaktan kaynaklanan en temel hakkıdır.

Ülkemizin kentsel dönüşüm alanı ilan edilen ya da henüz ilan edilmeyen 81 kentinin binlerce mahallesinde, yüz binlerce ev ilgili mevzuata göre belediyeler tarafından yok sayılmaktadır. Türkiye'nin bütün kentlerinde bu durumda olan, devletin anayasanın 57. maddesi gereği vatandaşı konut sahibi yapamadığı, ama vatandaşın kendi sorununu, ihtiyacını kendine özgü yöntemlerle çözmesinin adı olan gecekondularda milyonlarca insan yaşamaktadır. Milyonlarca T.C. vatandaşı, hak sahibi olarak görülmemekte ve kendi ülkesinin topraklarında sürgüne gönderilmek, sokağa atılmak istenmektedir.

Barınma hakkının imar yasalarıyla tarif edilen ve sınırlanan bir şey olamayacağı, devletin sosyal görevlerinden biri olduğu gerçeğinden hareket edilirse işte o zaman doğru sonuca ulaşılabilir. Tapulu, tahsisli, belgesiz gibi ayrımları bu nedenlerle kabul etmiyoruz. Hepimiz hak sahibiyiz... Yıllardır gecekondularda yaşayan vatandaşların yaşam alanlarının yeniden düzenlenmesi, altyapı, eğitim, sağlık koşullarının iyileştirilmesi gerekirken, doğrudan barınma hakkının ortadan kaldırılmasına yönelik her türlü girişimin kamu gücü ve kamu kaynaklarıyla gerçekleştirilmesi kabul edilemez.

Herkese insanca yaşayabileceği sağlıklı konutlar üretmek devletin, kamunun görevidir. Ama yeni anayasa tartışmaları içinde gördük ki, ülkemizde anayasanın konut hakkıyla ilgili oldukça yetersiz 57. maddesi bile kaldırılmak isteniyor. Kentsel dönüşümlerle ilgili belediyeleri daha da ceberut kılacak bir yasanın hazırlıkları sürüyor.

Hazırlıkları süren yeni anayasa ve kentsel dönüşüm yasası bizleri çok yakından ilgilendiriyor. Barınma hakkımız için kendi evimizin biraz daha ötesine bakabilmeyi beceremezsek insanca bir yaşamın temelini de kaybedebiliriz. Yani barınma hakkımızı...

Çayırova halkı, kentsel dönüşüme karşı direniyor...

Gebze Çayırova'da 1 Haziran'da alınan kentsel dönüşüm kararına karşı halk bir araya geliyor, evlerini savunuyor. Belediyenin aldığı kentsel dönüşüm kararını gazetelerden öğrenen mahalleliler projede söz hakkı istiyor. Mahallelerde alınan toplantılarda yürütülecek barınma hakkı mücadelesinin yol haritası çıkarılırılıyor...

Gebze-Çayırova'da, Adem Yavuz ve Cumhuriyet Mahalleleri'nin kesiştiği, toplam 263.720 metrekarelik uygulama alanına sahip bölge, kentsel dönüşüm alanı ilan edildi. 1 Haziran günü Gebze Belediye Meclisi, bölgenin 'Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı' olarak ilan edilmesi talebini oy çokluğuyla kabul etti. AKP ve MHP´li meclis üyelerinin evet oyu kullandığı oylamada CHP´li meclis üyeleri red oyu verdi.

Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker, "Biz bu konuda vatandaşları ve muhtarları aydınlattık. Her şey uzlaşı içinde yapılacak" açıklamasını yaparken; kentsel dönüşüm projesini yerel gazeteden duyan, yani tesadüfen haberdar olan mahalleli evlerini canı pahasına koruyacaklarını vurgulayarak Köşker'in açıklamalarını yalanladı.

Barınma hakkını savunmak için mahalle toplantılarında bir araya gelen Çayırova halkı, Gebze Belediyesi'nin kentsel dönüşüm kararına karşın eylemlerini sürdürürken 11 Haziran günü Gebze'nin merkezi ve simgesi Cumhuriyet Meydanı'nda seslerini duyurmak için bir araya gelen yaklaşık 2000 kişi, Belediye Başkanı'nı bir kez daha uyardı ve istifaya çağırdı.

Yapılan açıklamada, "Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin hayata geçirmek istediği Dikmen Vadisi 4. ve 5. Etap Kentsel Dönüşüm Projesi'nin iptal edildiğine" dikkat çekilirken, Gebze'de yapılmak istenen projenin de iptal edilmesi gerektiğini söylenildi. Bölgede imar durumunun yeniden gözden geçirilmesini isteyen mahalleliler, vatandaşını mağdur eden bir belediye başkanı istemediklerini vurgulayarak Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker'i istifaya çağırdı. Köşker'i kendileriyle yüz yüze görüşerek çözüm aramaya davet eden Gebzeliler, mahallerine sahip çıkacaklarını vurguladılar.

Kentsel dönüşüm kararının iptali için parti ve meclis üyeleri ile görüşüldü

23 Haziran günü mahalle temsilcileri üç partinin yöneticileri ve meclis üyeleriyle görüştü; yaşanan mağduriyeti anlatarak projenin iptalini istedi.

Cumhuriyet Halk Partisi meclis üyeleri ile parti ilçe başkanlığında görüşüldü. Görüşmede bu karar öncesinde mahalleliye neden bir bilgilendirme yapılmadığı soruldu. CHP'li meclis üyeleri, projenin oldubittiye getirildiğini ve projeyi tam anlamadıklarından ötürü red oyu kullandıklarını; ayrıca halkın mağdur olduğu bir projeyi kesinlikle desteklemeyeceklerini açıkladılar.

Milliyetçi Hareket Partisi ile görüşmede ise ilçe başkanı, "kentsel dönüşüme karşı olmadıklarını fakat halkın mağdur olmaması koşulu gerçekleştirilebileceğini, belediyenin kendilerine halkı bilgilendirdiklerini söylediğini ve bunun üzerine evet oyu kullandıklarını" söyledi; "Ancak anladık ki büyük bir mağduriyet yaşanacak, birlik ve beraber olduğunuz sürece yanınızda olcağız" dedi.

Saadet Partisi'nin yönetim kurulu üyesi ile görüşüldü. Görüşmede yönetim kurulu üyesi uygulamanın yanlış olduğunu, mahalle halkına desteğinin süreceğini açıkladı.

AKP ile, yoğun uğraşlara rağmen dört gün boyunca randevu verilmediğinden görüşülemedi.

Halk toplantıları sürüyor...

Yerel gazetede duyulmasıyla kentsel dönüşüm projesinden tesadüfen haberdar olan mahalleli; mahallenin parkında bir araya geliyor, tartışıyor, çözüm üretiyor.
Cumhuriyet Mahallesi muhtarlığının arkasında, Menekşe Parkı'nda gerçekleştirilen toplantılarda genel bilgilendirmenin yanı sıra mahalleliler kentsel dönüşüme karşı evlerini nasıl koruyacaklarını, neler yapılması gerektiğini tartışıyor. Toplantıların her biri yaklaşık 500 mahallelinin katılımıyla gerçekleşirken bugüne kadar altı toplantı yapıldı.

24 Haziran'da yapılan son toplantıda, gelişmeler ve ilerlenecek yol haritası tartışılırken kurulan derneğin üye kayıtlarının hızlandırılması gerektiği belirtildi, birlik beraberlik çağrısı yapıldı. Toplantıya çevre mahallelerden de katılan olurken "Bu durum bizi de ilgilendiriyor" diyerek desteklerini sundular.
4 Temmuz günü saat 20.00'de gerçekleştirilecek mahalle toplantısında ise kentsel dönüşüme karşı 4 yıldır mücadele eden **Dikmen Vadisi halkının avukatı Ender Büyükçulha** konuk olacak ve deneyimlerini paylaşacak...

Başkan'ın ikna toplantısı işe yaramadı

Gebze Cumhuriyet ve Adem Yavuz Mahalleleri'nin kentsel dönüşüm projesi kapsamına alınmasına yönelik halkın tepkisi sürerken, belediyenin çağrısıyla 18 Haziran'da Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker'in de katıldığı bir 'ikna' toplantısı düzenlendi. Toplantıya iki mahalleden yaklaşık bin kişi katılırken Köşker, toplantıda zor anlar yaşadı. Köşker'in konuşmalarından ikna olmayan öfkeli mahalleli, "Rantsal dönüşüme hayır'', "Müteahhit Başkan istemiyoruz" slogalarıyla Köşker'i protesto etti, yuhaladı.

Adnan Köşker, kendisinin görevlendirdiği heyetin vatandaşı yanlış bilgilendirdiğini iddia etti; "Verdiğiniz tepki haklıdır. Hiç kimsenin evi yıkılmayacak. Biz projeyi kendi yerimize yapacağız." dedi.

Mahalle sakinlerinin, "Rantsal dönüşüme hayır''. Müteahhit Başkan istemiyoruz" sloganları karşısında konuşmakta güçlük çekti.

Cumhuriyet Mahallesi Derneği Başkan Yardımcısı Zühtü Conkara, Cumhuriyet Mahallesi'nin %90'nın tapulu olduğunu ve kentsel dönüşüm uygulanmasının mümkün olmadığını dile getirdi.

Söz alan bir diğer mahalle sakini Ali Çağar, başkanın alınan karardan sonra görüştüğü heyette bulunduğunu belirtti. Başkanın, halkın evlerini kastederek "Sizin bir kızınız var, ben de onu almaya geldim" dediğini hatırlatan Çağar, Köşker'in "evlerinizi yıkmayacağız" sözlerinin samimiyetsizliğini ortaya serdi.

Cumhuriyet Mahallesi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Kurucu Başkanı Sebahattin Günel ise Kentsel Dönüşüm Projesi çerçevesinde yapılacak sitelerde aidatları, dairelerin taksitlerini ödemelerinin mümkün olmadığını belirterek, "Gecekondu yapmak bizlerin suçuymuş gibi gösteriliyor. 2,5 ay önce seçim vardı niye o zaman böyle bir proje var demediniz? Damarımızdaki 3–5 damla kanı almaya çalışıyorlar." diye konuştu.

"Yeniden toplantı yapacağız" diyerek toplantıyı yarıda kesmek zorunda kalan Başkan Köşker, toplantı sonrasında polis koruması altında sahne arkasından çıkarıldı.

Cumhuriyet Mahallesi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Başkanı Sebahattin GÜNEL

Kendinizi tanıtır mısınız?
GÜNEL: 1960 Niksar doğumluyum. Dört çocuk babası dört torun dedesiyim. Serbest meslek sahibiyim, dekorasyon işleri yapıyorum. 25 yıldır Cumhuriyet Mahallesinde oturuyorum.

Kentsel dönüşüm kararına karşı şimdiye kadar neler yaptınız?
GÜNEL: Biz mahalle sakinleri olarak kentsel dönüşüm projesinden 4 ay önce bir dernek kurma çalışmalarına başlamıştık. Bunun nedeni mahallemizde uyuşturucunun yaygınlaşması ve gruplar halinde çeteleşmelerin başlamasıydı; amacımız gençlerimizin kötü alışkanlıklardan kurtarılmasıydı.

Kentsel dönüşüm projesini duyduktan sonra bu çalışmalarımız hız kazandı. Bu konuda halk toplantıları yapıp hem Cumhuriyet hem Adem Yavuz Mahalleleri'ni kapsayıp halkı bilgilendirdik örneğin belediye yönetiminin çelişkili haberler yayarak insanları bölmek ve kendi amaçları ulaşmaya çalışmasına karşı birlikteliğimizi sağlayıp mücadeleye başladık.

İlk tepki olarak Gebze Cumhuriyet Meydanı'nda yaklaşık 2000 kişi ile bir basın açıklaması gerçekleştirip bu karara karşı olduğumuzu söyledik. Kısa sürede yükselen mücadeleden dolayı Belediye Başkanı Adnan Köşker bizlerle görüşmek istedi; biz de kendi koşullarımızı iletip görüşmeyi gerçekleştirdik. Toplantıya Adem Yavuz ve Cumhuriyet Mahallesi sakinlerinden oluşan 1000 kişi ile katıldık. Ancak belediye yönetimi toplantı koşullarına uymadığından dolayı yoğun protestoyla karşılaştılar. Mahalle temsilcilerimiz söz aldığında ise bu kararın kentsel dönüşüm değil rantsal bir dönüşüm olduğunu ve halkın büyük bir felaket yaşayacağını söylediler. Bunun üzerine Belediye Başkanı salonu terk etti.

Daha sonra Büyükşehir Belediyesi'ne gönderilen kararın orada onaylanmaması için çeşitli parti teşkilatlarına, belediye meclis üyeleri ve yerel gazetelere ziyarette bulunduk. Şuan halk toplantılarımız Adem Yavuz ve Cumhuriyet Mahallesi'nden halkın geniş katılımıyla devam ediyor. Ayrıca derneğimizde Adem Yavuz ve Cumhuriyet Mahallesi'nden herkesin üye kayıtları yapılmakta.

Sizce burada ne yapmak istiyorlar?
GÜNEL: Bizlere vaat edilen güzel bir kent kurmak. Evet insanlar, halkımız en güzel şeylere layıktır, bunun bilincindeyiz. Yalnız bu güzel kenti bizim için değil zenginler için, parası olanlar için yapmak istiyorlar. Çünkü Adem Yavuz ve Cumhuriyet Mahallelerinde yaşayan 25 bin insanın 20 bini açlık sınırında yaşıyor. Bunların yapacakları yerlerde dairelerin aylık aidatı en az 350-400 lira olacaktır. Hâlbuki bu insanlar 300 lira ile 30 gün geçinmek zorundalar. Verecekleri dairenin taksitini mi ödeyeceğiz, aidatları mı ödeyeceğiz yoksa karnımızı mı doyuracağız?

Bunun için insanların insanca çalışacakları bir işe, en temel halkları olan ekmek, eğitim ve sağlık sorunlarının çözülmesine gerek vardır. Şuanda yaşadığımız evlerimiz bizim için bir saraydır. Kentsel dönüşüm projesi adı altında insanları kandırıp yerlerinden yurtlarından edecekler. Bu bizim için bir felaket olacaktır.

Bundan sonra neler yapacaksınız?
GÜNEL: Derneğimizi kurduk, üye kayıtlarımız iki mahalleden de geniş katılımla devam etmekte. Dernek bünyesinde mücadelemizde daha güçlü olmak için kadın kolları, gençlik kolları ve bunun dışında sokak temsilcileri seçip komisyonlar oluşturacağız. Elbette ki mücadelemizin daha fazla ses getirmesi için çok yönlü eylemlere başlayacağız.
Adem Yavuz ve Cumhuriyet Mahallesi sakinlerine bir çağrı yapar mısınız?
GÜNEL: Bizler iki mahalle halkı olarak alevi-sünni ve çeşitli partilere oy vermiş olan bütün halkımızı parti ayrımı yapmadan el ele omuz omuza vererek bu mücadeleyi sonuna kadar götürmeye çağırıyoruz. Bizlerin kaderleri artık ortak, evlerimiz hayatımızdır. Yaşamlarından umudunu kesmiş insanlar neler yapabilir kestiremezsiniz. Bilmeliyiz ki tek tek değil hep birlikte başarabiliriz.

Teşekkürler...
GÜNEL: Ben teşekkür ederim.

BARINMA HAKKIMIZ İÇİN DERNEĞİMİZİ KURUYORUZ

Adres: Cumhuriyet Mahallesi, Kubilay Caddesi, No: 75, Gebze (geçici olarak bu adresteyiz, iki mahalleyi de kapsayacak geniş yer arıyoruz)

Telefon: 0539 323 93 17

Dernek kurucu üye listesi :
Sebahattin Günel - Başkan
Zühtü Çonkara - Başkan yardımcısı
Fahrettin Çelebi - Üye
Osman Yüksel - Üye
Şehzade Boran - Üye
Engin Erdem - Üye
Sadık Günel - Üye
Mehmet Şensoy - Üye
Ali Naci Baydede - Üye
Fazlı Demirci - Üye

Üyelik için gerekli evraklar:
1-)İki adet vesikalık fotoğraf
2-) Nüfus cüzdanı fotokopisi

Not: Üyelik işemleri kısa sürede tamamlanıp daha güçlü ve istikrarlı çalışmak için kongreye gidilmesi gerekmektedir...

Cumhuriyet Mahallesi Muhtarı Hacı Ali AYDIN

Kendinizi tanıtır mısınız?
AYDIN: Cumhuriyet Mahallesi muhtarıyım. İki dönemdir muhtarlık görevini sürdürüyorum.

Mahallenizden bahseder misiniz?
AYDIN: Mahallemizde 1600 hanede yaklaşık olarak 10 bin kişi yaşamaktadır. Mahallemiz sınırları içerisinde eğitim kurumları olarak iki tane ilköğretim okulu, bir meslek lisesi, bir düz lise ve Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü bulunmaktadır. Dünyaca ünlü özel Jonhs Hopkins Anadolu Sağlık Merkezi ve ayrıca iki cami, bir cem evi de bulunmaktadır. Sanayi kenti olan Gebze'de birçok fabrika da burada ikamet etmektedir.

Mahalledeki konutların durumu nedir?
AYDIN: Mahallemiz 1985–1986 yılları arasında kurulmuş olup şuurlandırması 1998 yılında geçmiştir. % 70 nin tapusu bulunmaktadır.

Kentsel dönüşüm haberini mahalleli ve siz nasıl karşıladınız?
AYDIN: Mahallemizin bir kısmı kentsel dönüşüm projesi kapsamına alınması tepkilere neden oldu. Benim de buna karşı gelmem Belediye Başkanı'nın çevresi tarafından iyi karşılanmadı. Baskılar yapılmaya başlandı. Onların yanında ve onlar gibi düşünmemiz içindi bu baskılar. Şunu da söylemeliyim; biz kentsel dönüşüm için belediye ile hiçbir şekilde pazarlık yapmayacağız, görüşmeyeceğiz. Belediye meclis kararı kesinlikle geri çekilmeli. Bunun için herkesi derneğimize, bu karara karşı çıkmaya çağırıyorum.

Yrd. Doç. Dr. Emel AKIN, Atılım Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi

"3 farklı mekânda 3 farklı uygulamayı gördük ve 3 farklı mağdur kitlesini aynı günde ziyaret ettik.
Etkileyiciydi...Beton kafeslerden oluşan kentin içerisinde, (henüz talan edilmemiş) yemyeşil, insan ölçeğindeki konutları görmek...
Çarpıcıydı... Tüm yoksulluklara, tüm engellemelere rağmen insanların yaşama sıkı sıkı sarıldıklarını hissetmek...
Üzücüydü... Geleceğini gör(e)meyenleri, sisteme yenik düşenleri, örgütlenmeye yanaşmayanları duymak.
Sıcacıktı... İçtenlikle karşılanmak...
Umut vericiydi... Umutlarını tüketmediklerini, dirençlerini görmek...
Önemliydi... Meslek odalarının kentsel dönüşüm konusundaki yaklaşımının somut bir göstergesi olarak...
Ve hiç şaşırtıcı değildi... Örgütlü olmakla olmamak arasındaki farkı görmek...
Görünen odur ki, meslek odaları kentsel dönüşüm projelerinde/alanlarında yaşananları-yaşanmayanları, olumlulukları-olumsuzlukları, umutları-umutsuzlukları, yapılanları-yapıl(a)mayanları, doğruları-yanlışları kendi üyeleri başta olmak üzere kamuyla paylaşma, kentsel dönüşüm konusunda kamuoyu oluşturma, alternatif proje üretiminde söz sahibi olma misyonu çerçevesinde önemli bir adım atmıştır.
Yapı üretiminden elde edilen artı-değer, yani kâr, kapitalist sistemin can damarıdır. Konut üretiminden kâr elde etme amacı, her boşluğun konutla doldurulması, her alanın "kentsel dönüşüm" adı altında talan edilmesi ile sonuçlanıyor. Konut üretiminde amaç, insan değil de kâr olunca "barınma" sorunları büyük bir hızla artıyor. Hep birlikte yaşıyoruz: Sermaye her geçen gün kârına kâr katmak için, insanı hiçe sayarak kentlerin altını üstüne getiriyor, insanları gök kafeslere sıkıştırıyor, yabancısı olduğumuz yaşam tarzlarını dikte ettiriyor. Tabii parası olana... Peki, parası olmayan?
Gelirlerinin yarısını ev sahibine ödeyen kiracılar... Birden fazla konut sahipliği... Sokaklarda yaşayan evsizler... Niteliksiz konutlar... Konutun ideolojik boyutu ile günlük yaşamlara hükmedilmesi ve günlük yaşamların belirlenmesi... Konutunda yoksullukla mücadele ederek yaşam savaşı verenler... Bütün bunların "barınma" sorunları içerisinde yer aldığını bir kez daha hatırlatalım, hatırlayalım ve hatta hiç unutmayalım. Elbette ki kentsel dönüşüm sürecinde verilen her mücadele sermayeye, her direniş sisteme karşıdır. Yeter ki, bu mücadele sistemin her alanında verilebilsin."

TMMOB'a bağlı meslek odalarından ziyaret

TMMOB'a bağlı meslek odalarının yöneticilerinden oluşan bir grup, Ankara'da kentsel dönüşüm projelerinin gölgesinde evlerini kaybetme tehdidiyle yaşayan Yenimahalle, Mamak ve Dikmen Vadisi halkını ziyaret etti

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri; 7 Haziran Pazar günü yıkım tehdidi altındaki Mamak, Dikmen ve Yenimahalle kentsel dönüşüm alanlarında barınma bürolarını ziyaret ederek dönüşümün mağdurlarıyla buluştu.

Yenimahalle'de, Mamak'ta ve Dikmen Vadisi'nde kentsel dönüşüme karşı mücadele eden mahalleliyle bir araya gelen mühendis ve mimarlar, destek mesajlarının yanı sıra barınma hakkı mücadelesinde sürecin sadece destekleyeni değil bileşeni olmak ve bu süreci birlikte örmek istediklerini vurguladılar.

Yenimahalle Mehmet Akif Ersoy Mahallesi'nde gerçekleşen buluşmada mahallenin imar ıslah planının var olduğu ve sosyal donatı alanlarının hazır olduğu vurgulanan sohbette kentsel dönüşüm projesiyle yapılmak istenenin bu toprakları rant kapısı haline getirmek olduğu ifade edildi. 30 yıldır aynı mahallede oturan kadınlar "madem bu topraklarda hakkımız yoktu, neden elektriği suyu getirdiler, bizden vergi aldılar" diye sordu.

Mamak'taki Dostlar ve Derbent Mahalleleri'nde yapılan sohbette ise yıkımlardan ve belediyenin hizmetlerini geri çekmesinden dolayı ağırlaşan yaşam koşulları öne çıktı. "Evlerin ne zaman ve nerede verileceğinin sözleşmede belirtilmesi bizim için çok önemli" diyen Mamaklılar, aynı sorunları yaşayan Dikmen Vadisi halkının mücadelesinden çok şey öğrendiklerinin altını çizdiler. Mamak Belediye Meclisi üyesi Yusuf Sağlık da, barınma bürosu toplantılarından çıkan karar ve talepleri önergelerle belediye meclisine sunduklarını ifade etti.

Son olarak Dikmen Vadisi'ni ziyaret eden mühendis ve mimarları, Büyükşehir Belediyesi'nin 4. ve 5. Etap Kentsel Dönüşüm Projesi'nin iptali kararını kutlayan vadililer karşıladı. Dört yıldır sürdürdükleri mücadeleleriyle rant çetelerini durduran vadi halkı, karara sevinseler de bu kararın mücadelenin sonu anlamına gelmediğinin altını çizdi. Rant çetelerinin gözünün her zaman vadide olacağını bildiklerini ifade eden vadi halkı, belediyenin iptal kararıyla daha önce imzalanan sözleşmelerin geçerliliğini yitirdiğini belirterek sözleşme imzalayıp vadiden giden aileleri evlerine dönmeye çağırdı.

TMMOB'a Bağlı Meslek Odaları'nın, Barınma Hakkı İnceleme Gezisi Raporu

Bugün itibariyle Ankara Büyükşehir Belediye'sinin gündeminde 45 kentsel dönüşüm projesi yer alıyor. Barınma problemine yalnızca konutların menkule dönüştürülmesi amacıyla bakılıyor; kentsel dönüşüm alanlarında yıkımlar, yıkımların sonrasında ise hayat devam ediyor.

Kentlerdeki kamu yararına aykırı her uygulamanın karşısında olan TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu ve Kentsel Dönüşüm Komisyonu üyelerinin katılımıyla 7 Haziran 2009 Pazar günü gerçekleştirilen "Barınma Hakki İnceleme Gezisi" pek çok açıdan verimli geçmiştir.

Gezi grubu, bir kısmı yıkım aşamasında olan ve tüm zorlamalara/zorluklara karşın yaşamın sürdürülmeye çalışılan dönüşüm alanlarını basın mensuplarıyla birlikte gezmiş ve kamuoyunu yerinden bilgilendirmeyi amaçlamışdır.

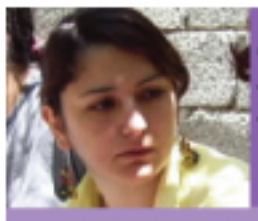
Bu gezi, öncelikle kentsel dönüşümde yaşanan mağduriyetlerin ve barınma hakki mücadelelerinin meslek odalarının gündemine tekrar getirilmesi açısından yararlı oldu. Meslek odaları yönetim kurulu üyelerinin durumu yerinde görmeleri, mağdur olanlar ve mücadele edenlerle yüz yüze görüşmeleri problemin yalnızca gecekonduculların rant beklentisi üzerinden şekillenmediğini ve barınma hakkı üzerinden gelişen bir olguyu göstermesi açısından önemliydi.

Tüm bölgelere aynı gün gidilmesi farklı uygulamalar arasında karsılaştırma yapma olanağı sağladı. Bunun yanında örgütlü mücadele ile problemin algılanışında, birlikte karar verme ve birlikte sonuç alma üzerindeki etkisini de gözler önüne serdi.

Bu geziyle birlikte elde edilen bir diğer önemli kazanım, meslek odalarının barınma hakki mücadelesi içerisinde yer aldığının ve bu konuda çalışma yapma konusunda istekli olduğunun halka gösterilmesi oldu. Dolayısıyla mağduriyet yaşayanların yalnız bırakılmadıkları gösterildi.

Meslek odaları yönetimlerinin ve ilgili komisyonları bundan sonraki süreçte yapacakları ilk iş, bu üç kentsel dönüşüm alanının analizini ve sürecin planlanması konusundaki önerileri içeren bir rapor hazırlamak; sonrasında da bu raporu kamuoyu ve ilgili kurumlarla paylaşmak olmalıdır. Dikmen özelinde proje iptal kararının ve bundan sonraki sürecin değerlendirilmesi ve önerilerin barınma hakkı bürolarıyla paylaşılması yararlı olacaktır. Ayrıca, Mamak'taki gelişmelerin yakından takip edilip, Derbent Mahallesi'nin ihtiyacı olan teknik desteğin sağlanması gerekecektir. Yenimahalle örneği, henüz başlanmamış bir proje olması ve mahallenin kentsel dönüşümüne alternatif olan sağlıklaştırma için çok uygun olması nedeniyle, özel olarak değerlendirilmesi gereken bir bölgedir. Bu konuda meslek odalarının ilgili komisyonları yoğun olarak çalışacak ve belediyeye önerilerde bulunacaklardır.

Kentsel dönüşümle mücadelenin uzun bir süreç olduğu göz önünde bulundurulmalı, uygun stratejiler belirlenmeli ve sürekli bir takip ve denetim politikası güdülmelidir. Belediyelerin değişen stratejileri karşısında mücadelenin stratejileri de değişime hazır olmak üzere esnek olmalıdır. Meslek odaları hem belediyelerin kararlarının takibinde hem de teknik ve stratejik konulardaki önerileriyle barınma hakkı mücadelesi veren tüm grupların yanındadır ve her zaman yanlarında olmaya devam edecektir.

Gökçen Kunter
Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi kentsel dönüşümün gündeme geldiği ilk günlerden beri çeşitli çalışmalar yapmaktadır.Yenimahalle-Mehmet Akif Ersoy Mahallesi, Mamak-Derbent ve Dostlar Mahalleleri ile Dikmen 4-5 Etap Kentsel Dönüşüm Proje alanlarının ziyaret edildiği geziden çok değerli izlenimler elde edilmiştir.
Ziyaretimizde hem proje alanlarının fiziksel koşulları ve kent içindeki konumları, hem de alanda yerleşik halkın içinde bulunduğu koşullar ve projelere karşı duruşları hakkında somut bilgi edinilmiştir. Ziyaretlerin özellikle biz meslek örgütlerinin konuyu algısına olumlu etkisi olmuştur. Alınan en önemli sonuçlar arasında; proje alanları ve yaşanan sorunlar arasındaki farkların gözlemlenmesi, farklı proje alanlarında halkın konuya farklı yaklaşımının sonuçlar üzerindeki etkisi, özellikle mağdurlar arasındaki örgütlenme düzeyinin hak kazanımları yönünden ne kadar faydalı olduğunun görülmesidir.
Ziyaret edilen alanlardaki farklı mağduriyetlere bakıldığında, bireysel çabalar ve tekil kurtuluş bakış açısının barınma hakkı ve sağlıklı kentsel çevre taleplerine göre etkisiz kaldığı, mağdurların benimsemeye eğilimli oldukları bireyselci yaklaşımın proje sahipleri tarafından nasıl kullanıldığı açıkça görülmektedir. Barınma hakkının tapu sahibi ya da değil bütün vatandaşların hakkı olduğu, apartmanlaşmanın gecekondu yerleşimlerine kıyasla daha iyi bir alternatif olmadığı, kentin sahiplerinin parası çok olanlar değil orada yaşayanlar olduğu bugün olduğu gibi gerektiğinde kentliler ve ilgili meslek grupları tarafından kent yönetimlerine hatırlatılmalıdır.

Adnan Zeytinci,
TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi

Büyük rant ve yatırım hesaplarının yapıldığı bu bölgede, burada oturanlar tarafından oluşturulan yaşam mekanlarının, doğaya kazandırılan yeşil alanların, bu hesapları yapanlar tarafından değil, bizzat yaşayanların talep ve yönlendirmeleri ile planlanması gereklidir. Ekonomik gücü elinde bulunduran spekülatörlerin önlerindeki en büyük engel temel olarak; burada yaşayanların örgütlü gücüdür. Mimar ve mühendisler daima bu gücün yanında yer alacaklardır.

Kentsel Dönüşüm Nasıl Uygulanıyor? Kimler Kazanıyor, Kimler Kaybediyor?

Gürkan Akgün, Şehir Plancısı

Kentsel Dönüşüm, her geçen gün, başka başka yerlerde karşımıza çıkan bir konu. Öyle ki, uygulamaları ile insanların anayasal bir hakkı olan konut edinme ve barınma hakkına yönelik ciddi ihlaller yaşanıyor.

Belediyeler, bastıkları tüm broşürlerde, internet sayfalarında, reklam panolarında kentsel dönüşüm uygulamalarını öve öve bitiremiyor. Ne var ki, hayatımızdaki gidişat, uygulamalarda esas alınan düşünce ve yöntemler hiç de gösterildiği gibi değil. Bugün baktığımızda ufak bir olumlu yönünü bırakın, tüm yıkıcılığı ile kentsel dönüşümü karşılamaktayız.

Yaşadığımız son 5 yıl içerisinde kentsel dönüşüm dillerden düşmedi. Neden? Çünkü krize giren, "üretmeyen" bu sistemde şehrin merkezinde kalan, giderek değerlenen bu araziler birilerinin ağzını sulandırıyordu. Yaşam alanlarımız birilerinin rantına hizmet etmek için dönüştürülüyordu. Yoksa halkın büyük bir kesiminin tepki gösterdiği, hatta kimi yerlerde seçim kaybettirdiği projelerin arkasında neden bu denli durulsun ki!

Nereler kentsel dönüşüm alanı ilan ediliyor?

Kentsel dönüşüme konu olan mahallelerin hemen hemen tamamı zamanla şehrin merkezinde kalmış yani ulaşımı kolaylaşmış, değeri artmış yerlerdir. Emeğiyle geçinmeye çalışan kesimlerin ve yoksulların barınma ihtiyacını karşılayan bu yerler zamanla gayrimenkul şirketlerinin, alışveriş merkezleri ve büyük lüks konut yatırımlarının iştahını kabartmaya başlamıştır. Bu alanlar kimi zaman İstanbul'daki Beyoğlu, Fatih, Eyüp gibi şehrin tam merkezinde yer almaktadır. Kimi zaman da manzarası son derece güzel, deprem riski az, orman içerisinde, şehre çevre yolları ile rahatlıkla bağlanan, çevresinde zamanla özel üniversiteler ve pahalı, lüks konutların oluştuğu Başıbüyük, Maltepe, Sarıyer, Küçük Çekmece, Dikmen, Mamak gibi yerler olmaktadır.

Kentsel dönüşüm yaşanan yerlerde ne oldu?

Yerel idareciler hemen her projede kimsenin mağdur edilmeyeceğini, bu mahallelerin sağlıksız yerleşmeler olduğunu ve halkımız için bu dönüşümlerin yapıldığını öne sürmektedir. Oysa yaşanan birçok gelişme bunun aksini göstermiş ve birçok mağduriyet yaratmıştır. Öncelikle "yerinde çözüm" sağlayacağız diyenlerin yaptıkları projelerin hiçbirinde bugün bu mahallelerde oturanlar ikamet edememektedir. Dolayısıyla bu maliyetleri karşılayamamakta ve zorunlu göçe maruz kalmaktadır.

Çözüm olarak gösterilen ikinci yol ise insanları şehrin çok uzak bölgelerinde yer alan, TOKİ'nin 50–60 m2'lik "sosyal konut" dediği apartmanlarına yerleştirmek şeklindedir. Öncelikle bu konutlar hiç de "sosyal" değildir. Çünkü bu konutlara yerleşmek için yıllarca süren bir borcun altına girmek gerekiyor. İnsanların kendine özgü yaşama koşulları, ailelerin büyüklükleri, komşuluk ilişkileri, alışkanlıkları hiç hesaba katılmadan TOKİ'nin bu kutu evlerinde yaşamak dışında başka seçenek bırakılmıyor. Ayrıca ulaşım maliyetleri artıyor, aidat ve diğer giderlerle birlikte durum, bütçemizi iyiden iyiye sarsan bir hal alıyor. Örneğin İstanbul, Küçükçekmece'den Halkalı toplu konut alanına (Bezirganbahçe'ye) yerleşmek zorunda bırakılanlar 1 sene içerisinde yine buralardan taşınmaya başlamıştır. Yine sadece 1 sene içerisinde binaların sıvaları çökmüş, banyo ve tuvaletleri akmaya başlamış, çocukların yeşil alanlarda oynamasını dahi engelleyen keyfi uygulamalarıyla yaşamak iyice zorlaşmıştır. Kiracılar ise bu sürecin en kaybeden konumunda yer almaktadır. Yıkılan yerlerdeki ranta ise TEM'in hemen kenarında, Olimpiyat Stadı manzaralı evleri inşa edecek gayrimenkul şirketleri el koyacak gözükmektedir.

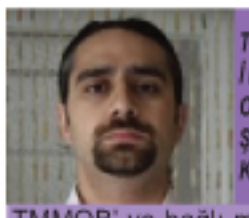
Kentsel Dönüşüm Projeleri, genellikle varsa Büyükşehir Belediyesi, TOKİ ve ilçe belediyesinin yapmış olduğu üçlü protokoller üzerinden gerçekleştiriliyor. Farklı yerlerde farklı uygulamalar olsa da, Belediye Kanunu'nun 73. Maddesine dayanarak Kentsel Dönüşüm alanları ilan ediliyor.

Peki, tüm bu projeler karşısında çaresiz miyiz?

Elbette hayır! Bugüne kadar birçok yerde mahalleler kentsel dönüşüme karşı bir araya gelip direnebilmişler ve kazanımlar elde etmişlerdir. Kimi yerlerde başka türlü çözümün mümkün olduğu gösterilmiş, kimi yerlerde hukuki kazanımlar elde edilmiş, belediyeler ve TOKİ birçok yerde "şimdilik" geri adım atmak zorunda kalmıştır. Ama yaşadıklarımız bize şunu göstermiştir ki, bu iş kurumlar tarafından uzun bir süreye yayılmakta ve mahallelerdeki birlikteliğin en ufak bir çözülmesinde yeniden gündeme getirilmektedir. Onların bu kadar karşı durulan kentsel dönüşüm projelerine dair ısrarları zorunluluktandır.

Kentsel dönüşüme karşı mücadele, yalnız dava açmak, yalnız tapu istemek, yalnız barikat kurmak veya yalnız imar planı yapmak üzerinden tek başına kazanım sağlamayacaktır. Bunların hemen hepsi bizim aracımız olabilir. Ama öncelikle mahallemizi, içinde yaşayanları ile birlikte tapulu, tapusuz, ev sahibi, kiracı, üç katlı, beş katlı demeden sahiplenmeliyiz. Yaşadığımız örnekler bize şunu göstermiştir ki ekonomik, siyasi, etnik, mülkiyete dayalı her türlü ayrılık bize olumsuz yansıyacaktır. "Barınma Hakkı" temelinde, buralarda yaşamanın bizim birer hakkımız olduğunu, devletin de kamu kurumları ile birilerinin rantına değil, bizim sağlık, çalışma, eğitim gibi insani ihtiyaçlarımıza hizmet etmesi gerektiğini hatırlatmalıyız. Mahallelerimizde sorunlar yok mudur? Elbette vardır. Tam da şimdi, bu sorunların çözümünün ancak burada yaşayan insanlarla birlikte, kimsenin rantını artırmak için değil; ortak ihtiyaç ve taleplerimizi büyütmek için gerçekleşmesi gerektiğinde ısrar etmeliyiz. Bizim de bu kentlerde barınmaya, çalışmaya ve insani koşullarda yaşamımızı sürdürmeye hakkımız var. Bu dayatılan projelere, planlara karşı birçok çözüm yolu da mümkün. Bunların sayısız örneği dünyanın birçok yerinde de gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla çözüm, yan yana durabilmekten, barınma hakkını, komşumuzun hakkını, yanımızdaki mahallenin hakkını, başka şehirlerde de bunların benzerlerini yaşayanların hakkını gözetmekten geçiyor.

Not: Kentsel dönüşüm ile ilgili birçok bilgi, belge ve yazıya yaklaşık 2,5 yıldır bu konularda faaliyet gösteren İMECE'nin www.toplumunsehircilikhareketi.org adresinden ulaşılabilir.

Taylan Ulaş Evcimen,
İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi

TMMOB' ye bağlı meslek odaları olarak Ankara' da ki kentsel dönüşüm alanlarına yapmış olduğumuz inceleme gezisi sonrası bölge sorunları tarafımızca da tespit edilmiş oldu. Uygulanan kentsel dönüşüm adı altındaki uygulamalar ve bu kapsamda bölge halkına dayatılan sözleşmeler kabul edilemez durumdadır. Burada gerçekleştirilecek projeler insan odaklı projeler olmalıdır. Buralarda yaşayan insanların barınma hakkı gözetilmelidir.
Biz mühendis-mimar-şehir plancıları olarak bölgede yaratılan mağduriyetin karşısında olacağız.

Banu Altun,
Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi

Yerinde yapılan incelemelerde; gecekondu yıkım işlemleri esnasında çevredeki binaların atık su borularının delindiği, elektrik direklerinin hasar gördüğü, moloz atıklarının bölgede bırakılarak görsel kirliliğin oluştuğu, atıksuların dışarı akmasıyla çevre sağlığının tehdit altında olduğu gözlemlenmiştir.
Mevcut kentsel dönüşüm projelerinin bölgede yaşayan halkı mağdur ettiği açıkça görülmektedir. Buna karşın bölge halkının yürüttüğü Barınma Hakkı mücadelesine meslek odaları olarak desteğimizi sunmaya devam edeceğiz.

Mamak halkı belediyeye yürüdü

Mamak halkı Mamak Belediyesi'ne yürüdü, mahalle temsilcileri belediye başkanıyla görüşerek taleplerini iletti...

Mamaklılar kentsel dönüşüme karşı talepleriyle 17 Haziran günü Mamak Belediyesi'ne yürüdüler; adil olmayan sözleşmelerin geri çekilmesi, yıkımların durması, yıkım gerçekleşen mahalledeki molozların kaldırılması ve alt yapı sorunlarının giderilmesi taleplerini belediyeye ilettiler.

Birçok mahalleden toplanarak gelen ve saat 11'de Derbent-Bağdurağı Mamak Köprüsü altında buluşan yaklaşık 200 Mamaklı, buradan Mamak Belediyesi'ne yürüdü. "Evimizi yıkanı biz de yıkarız.", "Barınma hakkımız, söke söke alırız", "Başkan uyuma, vatandaşa sahip çık" sloganlarıyla yürüyen halk, kentsel dönüşümde söz hakkı istedi.

Yürüyüşün ardından belediye önünde bir basın açıklaması yapan Mamaklılar, mahallelerde iki yıldır sürdürülmeye çalışılan ve 17 bin aileyi ilgilendiren "kentsel dönüşüm" aldatmacasının, yaşamlarını çekilmez bir hale getirdiğini ifade etti.

Açıklamada "Melih Gökçek'in bu inadı niyedir? Çünkü Gökçek'in gözünü rant hırsı bürümüştür. Mamaklıyı da aynı Dikmenliler ve Kuzeykent projesinde mağdur ettiği vatandaşlar gibi mağdur edecektir. Melih Gökçek'in Ankara'da uygulamaya koyduğu bütün kentsel dönüşüm projeleri başarısızdır. Gökçek vatandaşla, insanla karşı karşıya geldiği her yerde başarısız olmaktadır. Çünkü Gökçek, insan unsurunu yok saymaktadır. O, kenti ve insanı rant hayallerinin araçları olarak görmektedir" denilirdi. Mamak halkının "sözleşmelerin geri çekilmesi, yıkımların durdurulması, altyapı sorunlarının giderilmesi ve molozların kaldırılması" taleplerini ilettiği açıklamasına CHP ve MHP'li belediye meclis üyeleri de destek verdi.

Açıklamanın ardından Mamak Belediye Başkanı Mesut Akgül ile görüşme talebinde bulunan 14 mahallenin temsilcisi bir süre belediye önünde bekledi. Halk, bu bekleyiş sırasında "halk burada, başkan nerede" sloganlarıyla durumu protesto etti.

Yaklaşık 45 dakikalık bir bekleyişin ardından, mahalle temsilcilerinden beşi belediye başkanıyla görüşmek üzere belediyeye girdi. Mamak Belediye Başkanı Mesut Akgül'le görüşen temsilciler çıkışta bir açıklama yaptı. Mamak Barınma Hakkı Bürosu temsilcisi Candaş Türkyılmaz, belediyeye yönelik taleplerini ve kentsel dönüşüm projesinin iptali için açtıkları davada çıkan bilirkişi raporunu Akgül'e sunduklarını ifade etti.

Mamak Belediyesi'nin yürüttüğü kentsel dönüşüm projesinin daha önce açtıkları davayla iptal edildiğini hatırlatan Türkyılmaz, şu andaki projenin Büyükşehir Belediyesi'nce yürütüldüğünü vurgulayarak Mamak Belediyesi'nin halka sahip çıkmasını istediklerini ifade etti. Türkyılmaz, açtıkları davayla birlikte bu projenin de iptal edilmesi durumunda Mamak halkı olarak mühendis ve mimar odalarıyla birlikte yürüttükleri ortak çalışmaya Mamak Belediyesi'nin de dahil olması isteğini Akgül'e ilettiklerini ve olumlu yanıt aldıklarını belirtti.

Temsilci olmak için bize gelin!

-Mamaklı hak sahipleri; evinize, emeğinize, arsanıza, geleceğinize sahip çıkın

-Mahalle ve sokak temsilcisi olmak için Barınma Hakkı Bürosu ile irtibata geçin

-Barınma Hakkı Bürosu rantçı belediye girişimlerine karşı bizim yegane adresimizdir

-Dedikoduya, yalana, rantçılara inanma

-Mahalle ve sokak temsilcisi ol, bilgilen, bilgilendir

Mamak Barınma Hakkı Bürosu
Dostlar mahallesi- Açık Hava Sineması
Telefon- 0312 372 20 70 - 0554 922 13 30

Fas heyetinden Ankara'da kentsel dönüşüm alanlarına ziyaret

Fas'tan Türkiye'ye gelen bir heyet Ankara'da kentsel dönüşüm alanlarını ziyaret etti.

Fas Hükümeti'nin Bayındırlık İskan Bakanlığı temsilcileri olan heyet, ülkelerinde kentsel dönüşüm uygulamaları için fikir alma amacıyla geldikleri ülkemizde, resmi görüşmelerinin ardından Ankara'da kentsel dönüşüm projelerinin uygulandığı mahallelerini gezdi.

Mamak Derbent Mahallesi'nde başlayan gezi, heyetin Dostlar mahallesinde bulunan Açıkhava sinemasını (Barınma Hakkı Bürosu) ziyaretinin ardından Dikmen Vadisi ziyareti ile son buldu. Dikmen Vadisi halkı konuklara ikram ettikleri mangal ve kendi yetiştirdikleri sebzelerle güzel bir kır ziyafeti verdi.

Ülkelerinde uygulanacak kentsel dönüşüm projeleri ile ilgili ülkemiz halkının yaşadığı acı deneyimleri paylaşan Fas heyeti önemli deneyimlerle ve bilgilerle ayrıldıklarını söylediler.

MAMAK KENTSEL DÖNÜŞÜM PROJESİ İLE İLGİLİ MAMAK BARINMA HAKKI BÜROSU'NUN GÖRÜŞLERİ

1. Ankara Büyükşehir Belediyesi (ABB) tarafından yapılan Mamak Kentsel Dönüşüm projesi daha önce iki kez mahkemeler tarafından "kamu yararı yoktur" gerekçesiyle iptal edilmiştir. Mahkemelerin dahi reddettiği proje 3.kez Melih Gökçek tarafından ABB meclisinden çıkarılmıştır.

2. Vatandaşı hiçbir şekilde dikkate almadan, bilgilendirmeden, ikna etmeden yapılan proje 3. kez davalıktır. Mamak Barınma Hakkı Bürosu olarak bu projeye de dava açtık. Mahkeme ve bilirkişi heyeti Derbent mahallesine gelerek incelemelerde bulunmuştur. Bu bilirkişi heyetinin raporu geçtiğimiz günlerde açıklanmıştır. Bilirkişi heyetinin saptamaları ile Mamak Barınma Hakkı Bürosunun itiraz noktaları ve eleştirileri neredeyse aynıdır. Bu davada ABB'nin kaybetmesiyle sonuçlanacaktır. Hukuka ve halka karşı bu ısrar anlaşılamamaktadır.

3. Belediye bilgi bürosu halkı doğru bilgilendirmemektedir. Yanıltıcı bilgiler verilmektedir. Vatandaş çeşitli yöntemlerle tehdit edilmektedir. Bu proje barınma hakkı bürosunun gayretleri sonucu halk tarafından tartışılır ve içeriği öğrenilir bir hale gelmiştir. Kamunun yapması gerekeni Barınma Hakkı bürosu yapmıştır.

4. Projenin bölge halkına kabul ettirilmesi için akla vicdana sığmayacak uygulamalar yapılmaktadır. Bölgede ekmek bayileri kaldırılırken, belediye otobüs seferleri giderek daha çok aksamaktadır. Yıkımların yaşandığı derbent mahallesinde patlayan kanalizasyonlar hastalık saçmaktadır. Moloz yığınları kaldırılmamakta mahalle sağlığını ve güvenliğini tehdit etmektedir. Su ve elektrik şebekelerindeki arızalar ya giderilmemekte ya da çok geç müdahale edilmektedir. Başıboş köpekler mahalleyi adeta işgal etmiştir. Sokak lambaları çalışmamaktadır. Bu proje ile ilgili; Mahallenin bütünün onayını ve imzasını almadan yapılan yıkımlar açıkça halka karşı işlenmiş suçtur. Bilinçli yıldırma taktikleridir. Çünkü mahallenin bütünün onayı olmadan bölgede herhangi bir inşaat(proje) yapılması mümkün değildir.

Mamak Barınma Hakkı Bürosu Temsilcileri, Mamak Belediye Başkanı Mesut Akgül ile görüşerek kentsel dönüşüm projesiyle ilgili görüşlerini iletti. 17 Haziran günü Mamak halkının belediyeye düzenlediği yürüyüş sonrasında Akgül Barınma Hakkı Bürosu'nun proje ile ilgili görüşlerini öğrenmek istediğini ifade etmişti. Mahalle temsilcileri, 30 Haziran günü Mesut Akgül ile gerçekleştirdikleri görüşmede proje ile ilgili görüşlerinin bulunduğu metni Belediye Başkanı'na sundular. 10 temsilcinin Akgül ile gerçekleştirdiği yaklaşık 2 saatlik görüşmede kentsel dönüşüm projesinin yarattığı sorunlar etraflıca tartışıldı, proje ile ilgili Mamak halkının görüşleri iletildi.

5. 10 milyon metre karelik (940 hektar) bir alanda yapılmaya çalışılan bu proje alanındaki arsa ve konutların durumu aynı değildir. Bölgede sadece gecekondular bulunmamaktadır. Yüksek katlı binalar, iş ve ticaret alanları da bulunmaktadır. Proje alanı sanki homojenmiş bir yapıya sahipmiş gibi davranmak içinden çıkılmaz sonuçlara yol açmaktadır.

SÖZLEŞME ŞARTLARI ADİL DEĞİLDİR.

6. Karşılığında daire verileceği söylenen arsa metre kare oranları piyasa ve hakkaniyet koşullarına uymamaktadır. Mamak belediyesinin arsa satış fiyatları ile ABB'nin önerileri arasında yapılacak küçük bir karşılaştırma bile gerçeği bütün çıplaklığıyla gözler önüne sermeye yetecektir. Mamak Belediyesi ilçe sınırları içinde özel kişilere en az 400 TL-m2 den arsa satarken, sözleşme şartlarında vatandaştan alınmaya çalışılan arsaların değeri 200 TL-m2 olarak belirtilmiştir.

7. Ayrıca, bu kadar büyük bir alanda m2 birim fiyatı belirlenirken 200 TL-m2 gibi bir genelleme birçok vatandaş açısından büyük hak kayıplarına yol açmaktadır. Kabul edilmelidir ki bu bölgede (kentsel dönüşüm alanında) çok daha değerli araziler mevcuttur. Kentsel dönüşüm ile ilgili sözleşmelerde bu açıdan vatandaş eşitlenmiştir. Ama bu "eşitlik" vatandaşın çıkarına bir durum değildir.

8. Evlerin nerede verileceği neden sözleşmelerde yer almamaktadır. AKP'nin Mamak'ta dağıttığı kentsel dönüşüm alanı ile ilgili seçim bildirisinde "evinizin en yakınında yapılacak binalar" denmektedir. Peki ama sözleşme şartlarına neden konulmamakta ve çizilen projelerde neden belirtilmemektedir? Oysa 3194 sayılı İmar yasasının 18. maddesine göre vatandaş arsasının en yakınından pay alabilmektedir. ABB imar yasasını bile hiçe saymakta ama oy alma amaçlı, seçim bildirisine yukarıdaki ifadeyi yazarken sözleşmelere koymamaktadır. İmar yasasının bu maddesinin uygulanması hakkaniyetsiz dağıtımları da engelleyecektir. Vatandaş arsasının en yakınından pay aldığı için eşitsizlikler giderilecektir. Arsalar değeri üzerinden hesap edilmiş olacaktır.

9. Evlerin dağıtımında da adil olmayan durumlar söz konusudur. Bilinmektedir ki arka cephe bir daire ile önce cephe bir daire ya da bina ve daire konumlarına göre konutun değeri de değişebilmektedir. Piyango usulü bir dağıtım eşitsizliklere neden olacaktır. Hakkaniyet prensiplerine uygun değildir.

10. Sözleşmelerde evlerin ne zaman verileceği yazmamaktadır. Belediye bu konuda kendini bağlayıcı hiçbir taahhütte bulunmamaktadır. AKP tarafından yerel seçimlerde dağıtılan bildiride 2 yıl içinde bitirileceği seçim vaadi olarak söylenmektedir. Bu neden sözleşmelere belediye taahhütü olarak yazılmamaktadır. Bu kadar büyük bir alanın dönüşümü konut üretimi ve dağıtımı uzun yıllar alacağı açıktır. Ama Sözleşme imzalayan vatandaşların 1 hafta içinde evlerini yıkıp mahallelerini terk etmeleri istenmektedir. Ne zaman biteceği belli olmayan bir projeyle insanlar yıllarca kiralarda sürünmekle karşı karşıyadır. Barınma hakları açıkça ihlal edilmektedir.

11. ABB'nin beceriksizliği öyle boyutlardadır ki, bu kadar büyük bir alanı projelendirirken mahalle bazında dönüşümü esas almıştır. Oysa mahalle halkını düşünen bir proje ancak küçük ölçeklerle ilerlerse mağduriyet oluşturmayacaktır.

12. Evlerin kalitesi ve projesi ile ilgili belediye hiçbir söz vermemektedir? Sadece metre kare büyüklüklerinden bahsedilmektedir.

13. Proje bitene kadar 250 TL kira yardımı yapılacağı vaat edilmektedir. Bu kira yardımının hem miktarı düşüktür, hem de yıllık artış oranları konusunda belediye hiçbir söz vermemektedir. Kendisini bağlayıcı bir hüküm sözleşmelere koymamaktadır.

14. Enkaz bedelleri %10 üzerinden ödenmektedir. Enkaz bedelleri gerçek değeri üzerinden hesap edilmelidir. Enkaz bedelleri konusunda keyfi uygulamalar olmakta, "adamına göre muamele" yapılmaktadır. Enkaz bedelini % 10'dan daha fazla alan vatandaşlar olduğu gibi son günlerde Derbent mahallesinde sözleşme imzalamalarını teşvik için enkazın %100'ün verileceği propagandası yapılmaktadır.

15. Projede belgesiz olarak adlandırılan 1985 imar affından sonra yapılmış evlerle ilgili herhangi bir sosyal çözüm önerisi bulunmamaktadır. Bu vatandaşlara adeta "defolun gidin" denmektedir. Bölgede 4 bine yakın aile bu durumdadır. On binlerce insan kendi yurdunda sürgüne gönderilmek istenmektedir. Oysa, vatandaşın yıllar önce yaptıkları bu evlere her türlü kamu hizmetinin götürülmüş olması bu evlerin yasal konumlarının zaten devlet tarafından tanınmış olması anlamına gelmektedir. Kamu tarafından yapılan toplu konut projelerinde proje, ruhsat, kanal, yapı denetim vb. ücretler kamu hizmeti olduğu için 90-100 m2 dairenin maliyeti oldukça düşüktür. Bu vatandaşlarımız için belediye-kamu tarafından yapılacak sosyal konutlarla bu sorun sosyal bir faciaya yol açmadan çözümlenebilir.

16. Bölgede iş ve mesleklerini sürdüren esnaflar proje içerisinde hiçbir şekilde düşünülmemiştir. Projenin uygulanması sonrasında esnaflar iş ve mesleklerini kaybedeceklerdir. ABB neden esnafları düşünmemektedir. Yine AKP tarafından seçim vaadi olarak dağıtılan bildiride "bu projede yapılacak işyerleri öncelikle bölgedeki esnafa verilecektir" yazmaktadır. Bunlar seçim bildirilerine değil de neden sözleşmelere yazılmamaktadır. Bölgede halen iş yapan esnaflar tespit edilerek, kiracı ya da mülk sahibi olmalarına bakılmaksızın proje sözleşmelerine dahil edilmelidir.

17. Seçim döneminde 15 Mart tarihinde Derbent mahallesinde atılan inşaat temelleri akıllara zarar bir uygulamadır. 1. etap ilan edilen Derbent mahallesinde çok sayıda bina, iş yeri ve gecekondu halen sözleşme imzalamamış durumdadır. ABB buralarda çok sayıda kamulaştırma davası ile karşı karşıyadır. En basit belediye hizmetleri için bile para yetiştiremeyen ABB bu kamulaştırma paralarını nasıl ödeyecektir. Üstelik bu davalar uzun yıllara yayılacaktır.

18. Bir mahalleyi herkes sözleşme imzalamadan apar topar şantiye alanına çevirmenin, yaşanmaz hale getirmenin tek bir amacı olabilir, halkı yıldırarak sözleşmelere imza attırma amacı. Bu uygulama derhal durdurulmalıdır.

Sonuç;

-Bu proje baştan itibaren halka güven vermemektedir. Proje üzerinde halkın söz ve karar sahipliği asla yoktur.

-Bu proje tek yanlı, sadece belediyenin çıkarlarını gözeten sözleşmelerle halka dayatılmaktadır. Belediye sözleşmelere sadece vatandaşı bağlayıcı hükümler koymaktadır.

-Bu proje hak ve adalet ölçülerine aykırıdır.

-Projenin şu anki sürdürülme biçimi kanuna ve vicdana aykırı, halka karşıdır.

-Proje kent ve planlama ilkelerine, akla, bilime ve hukuka aykırıdır.

-Mahkemelerin defalarca belirttiği gibi bu projede kamu yararı bulunmamaktadır.

-Yukarıda belirttiğimiz kaygı ve gerekçelerimizin hayal ürünü olmadığı, Dikmen Vadisi 4-5'inci etap kentsel dönüşüm projesinin ABB tarafından 15 Mayısta belediye meclis kararı ile iptal edilmesiyle kanıtlanmıştır. 2 bine yakın aile mağdur durumdadır. Mamak'ta da benzer bir mağduriyetin yaşanmaması için önerilerimizin dikkate alınarak halktan yana bir kentsel dönüşümün yapılması gerekliliği ortadadır.

Altınşehir'de yıkım: Halk evini korudu

İstanbul Altınşehir'de yıkıma gelen belediye ekipleri ve polise karşı mahalle halkı evlerini korudu. 14 Mayıs günü Küçükçekmece ilçesi sınırlarında bulunan Altınşehir bölgesinde gerçekleşen yıkım girişimi mahalle halkının direnişiyle karşılaştı. Polis, tazyikli su ve gaz bombalarıyla evlerini yıktırmamak için direnen mahalle sakinlerine müdahale etti. Polisin Başakşehir Tepe İlköğretim Okulu'na attığı gaz bombası okuldaki çocukları etkilerken çok sayıda çocuk hastaneye kaldırıldı. Bölge halkı, taşlarla polise ve yıkım ekiplerine engel olmaya çalıştı. Mahalleli yıkım ekiplerini engellemek için birçok yere barikatlar kurarken, polis geri çekilmek zorunda kaldı. Mahalle halkı, polisin direnişi kırmak için "Kadınların bir kaçını yaralarsanız direnişi kırarız" dediğini aktardı ve bir kadın yüzüne isabet eden gaz bombası nedeniyle ağır yaralandı. Polis evlerin içine de gaz bombası attı; 4 aylık bir bebeğin de gazdan etkilendiği ve bebeğin durumunun ciddi olduğu öğrenildi. Gün boyu süren çatışmalarda çok sayıda kişi gözaltına alındı; üç bina yıkıldı. Güvercintepe ve Bayramtepe Mahallesi'nde de gerginlik gün boyu sürdü.

TOKİ, evlerini yıktı

Kentsel dönüşüm projesi çerçevesinde evlerinden atılmak istenen Samsun 200 Evler Mahallesi halkı, mücadelesini sürdürüyor. Sözleşme imzalayarak bir süre önce evlerini boşaltıp TOKİ konutlarına taşınan mahalleliler, Belediye ve TOKİ'nin kendilerini 60-70 bin YTL borçlandırmasına tepki gösterdi. Yeni evlerine yapılan fiyat zammının ardından eski evlerine dönen Romanlar, 'Bizler temizlik yaparak, kağıt ve hurda toplayarak geçinen insanlarız. İlk önce belirlenen taksit rakamlarını zor ödüyorduk. Yapılan zammın ardından bu rakamları ödememiz mümkün değil. Bizlerde çareyi evlerimize dönmekle bulduk' dedi. Halk, anlaşma yapmak için mahalleye gelen bankacıları ve belediye yetkililerini mahalleden kovdu. Roman vatandaşların bir bölümünün yeniden döndüğü 200 Evler Mahallesi'ndeki eski evler ise jandarma ve polis ekiplerinin kurduğu barikat çemberinde yıkılmaya başlandı. Yıkımlar sonucu ortaya çıkan molozların sağlık açısından tehdit oluşturduğunu ifade eden mahalleliler eylem yaptı.

Sulukule'de 7 ev daha yıkıldı, sahiplerinin gidecek yeri yok

Fatih Belediyesi, kentsel dönüşüm kapsamında Sulukule'de Küçükçeşme Sokak ve Surdibi'nde toplam yedi evi daha yıktı; TOKİ evleri tamamlanmadığından Sulukuleliler sokakta kaldı. Sulukule'de çocuk merkezi olarak kullanılan binayı yıkma girişimi ise çocukların eylemi sayesinde engellendi.

Ev sakinlerinin verdiği bilgiye göre, mahalleye gelen belediye ekipleri "akşam mesai bitimine kadar evlerini boşaltmaları" uyarısıyla yıkımı haber verdiler, Belediye ile TOKİ evlerine taşınmak üzere anlaşma yapıp evlerini satan ve taşınacakları konutlar için borçlandırılan Sulukuleliler, TOKİ evleri tamamlanmadan gerçekleşen yıkımların ardından sokakta kaldı.

Evlerden birinde yedi günlük bebeği bulunan bir aile yaşarken yıkılan evlerde eşyalar enkaz altında kaldı. Yıkım esansında elinden yaralanan bir kadın ise hastaneye kaldırıldı.

Mahalle sakinlerinden Nevin Gezgin, Ümraniye'de yıkım üzerine çıkan çatışmayı örnek göstererek "Biz yıkıma bile direnemiyoruz. Burada hem hayatlarımızı hem de tarihi talan ediyorlar. Bize gidecek yer neden göstermiyorlar. Her şeyin bir usulu olmalı" dedi.

Ümraniye Hekimbaşı halkı, yıkıma karşı direniyor

12 Mayıs günü çok sayıda çevik kuvvet polisiyle Ümraniye Hekimbaşı Kocatepe Mahallesi'ne gelen yıkım ekipleri evleri yıkmak istedi; mahalleli ise direnerek evlerini yıktırmadı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı yıkım ekipleri saat 05.30 sıralarında mahalleye gelirken yıkıma karşı koyan mahalle halkı ile polis arasında çatışma çıktı. Halk, evlerini korumak için taşlarla yıkım ekiplerine ve polise karşı direndi.

Çok sayıda yaralının olduğu bilgisi alınırken evinin yıkılmasını önlemek isteyen bir kişi vince ateş açtı. Vinç operatörü ise olay sonrası yaralandı. Yıkıma karşı direnenler mahallelilerden bazıları gözaltına alındı.

Mahallelinin direnişi üzerine belediye ve polis ekipleri yık yapamadan mahalleyi terk etti.

MTST: Brezilya'da "Evsizler Hareketi" deneyimi

Brezilyada yoksullar, 'Evsizler Hareketi' ile (The Movimento dos Trabalhadores Sem Teto-MTST), kentlerde toprak işgal ederek 'barınma hakkını' talebini yükseltiyor. Büyük ilan tahtalarından, parti flamalarından, veresiye alınmış üstleri kaynatılmış soğan kabuklarıyla boyanmış tahta plakalardan evleri inşa eden yoksul Brezilyalılar, 'kendi kentsel dönüşümlerini' inşa ediyorlar. Kent yoksulları ile kentte toprak işgal eden MTST, 90'lardan bu yana Sao Poula başta olmak üzere Rio da Jenerio, Campinas'da 5000 evlik yeni kentler kurdu.

1990'lı yılların sonlarında şehirlerde yaşamlarını sürdürmeye çalışan evsiz işçiler tarafından kurulan Evsizler Hareketi (MTST), amaçlarını 'marjinalize edilerek toplumun dışına itilen kesimleri Brezilya metropollerinin acımasız işleyişine karşı savunmak' olarak tanımlıyor. Yüksek kazançlar sağlamak amacıyla yaratılan çarpık şehirleşmenin insanların yaşam koşullarını yok ederek kentsel bir kaosa yol açtığının altını çizen MTST, evsiz yoksullara ev sağlamak için yürüttüğü kampanya sırasında kullanılmayan binaları işgal ederek üyelerinin acil ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışıyor.

Devlet başkanı Lula'nın evinin önünde açlık grevi yapmaktan lüks otellerin önünde kendilerini zincirlemeye kadar birçok eyleme imza atan MTST'nin eylemlerine sosyal hareketler, birçok yazar ve sanatçı da destek veriyor.

Dominik halkından Sulukule'ye destek: "Direnin, mahallenizi terk etmeyin"

Barınma Hakkı Koalisyonu (RED)

Barınma Hakkı Koalisyonu'nun (RED) işleyişinin temelinde mahalle örgütlenmeleri bulunuyor. Villa Esfuerzo'da bunlardan bir tanesi. Buna benzer yaklaşık 60 mahalle derneği bulunuyor. Latin Amerika genelinde yaygın olan "komşular birliği" şeklinde örgütlenen mahalleliler, düzenli olarak koordinasyon toplantıları örgütlüyorlar. Tüm mahalleliler her hafta iki saatlik yoldan bu toplantıya katılmak için geliyorlar. Bunun en önemli sebebini; örgütlenmedikleri takdirde sorunlarının çözülemeyeceğini bilmeleri, kendilerine kendilerinden başka dayanak olmadığının farkında olmaları oluşturuyor. Bu toplantılar sırasında yıllık stratejik plan hazırlanıyor, bu planlarla haftalık toplantıları mahalleye taşıyorlar ve mahalleye desteklerini gösteriyorlar. Hukuki mücadeleye dair çalışmalar yürütülüyor, alternatif yerel gelişim planları hazırlanıyor, planların uygulanması için baskı uygulayabilmek amacıyla belediye sosyal forumlarını gerçekleştiriyorlar. Çeşitli kampanyalar yürütülüyor, bazı eylemler-gösteriler düzenleniyor, diğer toplumsal hareketlerle iletişim ve dayanışma sağlanıyor.

Evlerinin yıkılmasına karşı mücadele veren insanlar, birbirlerinden çok uzaklarda, başka kıtalarda olsalar da uluslararası dayanışma ağları sayesinde birbirlerinden haberdar oluyor, birbirlerinin acılarını paylaşıyor ve karşılıklı dayanışma mesajları yolluyorlar. Son olarak Dominik Cumhuriyeti başkenti Santo Domingo`nun doğusunda yer alan Los Angeles de Villa Esfuerzo Mahallesi'nde barınma mücadelesi veren halk, Fatih Belediyesi ve hükümete seslenerek zorla yerlerinden edilen Sulukulelilerin yoksulluk girdabına sürükleneceklerini vurguladılar; ailelerin uluslararası sözleşmelerde belirtildiği gibi, onurlu yaşama haklarına saygı gösterilmesi çağrısında bulundular.

28 Ağustos`ta Sulukule`de gerçekleşen yıkımların haberi Dominik Cumhuriyeti`ne, başkent Santo Domingo`nun doğusunda yer alan 'Los Angeles de Villa Esfuerzo Mahallesi`ne kadar ulaşır. Bugün 80 yoksul hanenin yaşadığı mahallenin sakinleri yıllar önce buraya ilk geldiklerinde, buralar boş araziden ibarettir. Zaman içinde şehrin genişleşmesi ile mahalle kentin çeperleriyle buluşur ve zamanında boş olan bu alanlar kentsel rant paylaşımının mekânlarından biri haline gelir. Tabii bu süreç içinde mahalleliler elleriyle, tırmaklarıyla evlerini, mahallelerini inşa edip yaşadıkları yeri güzelleştirir, kendi kurdukları dernekleriyle mahalleye su, elektrik getirirler. Bebekler doğar, aileler büyür, komşuluk ilişkileri gelişir.

9 Mart 2005 tarihinde, bu toprak ve etrafındaki yüzlerce dönümlük arazi üzerinde sahiplik iddia eden Parchela Ailesi, adamları ve bir grup polis ile birlikte mahalleyi yıkmaya gelir. Oturanların anlattığına göre bir gece içinde 77 ev yakılıp yıkılır.

Ancak bu insanlık dramı karşısında mahalleliler çabuk toparlanır, pes etmez. Dernek etrafında örgütlenip, yıkılan evlerini terk etmeme konusunda uzlaşırlar. Buldukları tahtalar, tenekeler, saclarla yıkıntıların üzerinde yeni barakalarını gururlu bir şekilde yükselten Villa Esfuerzolular, ta ki evlerini yıkılmadan önceki halinde geri alana kadar mücadele etmeye karar verirler.

Villa Esfuerzo halkının ellerinde yıkılmış evlerinin fotoğrafları, posterler ve pankartlar ile caddeleri renklendirerek gerçekleştirdiği eylemler ve direnişin sonucunda yetkililer mahallelilerle masaya oturmayı kabul etti. Alternatif bir proje ve konut güvenliğini sağlayacak bir mülkiyet yapısı üzerinde yetkililerle anlaşan halk, evleri yıkıldığı halde tam iki yıl boyunca mahallelerini terk etmeyerek verdikleri mücadelenin sonucunu almış oldu.

Not: Yaşar ADANALI'nın "Dominik Cumhuriyeti'nde Kentsel Toplumsal Hareketler: Banınma Hakkı Koalisyonu" konulu sunumundan faydalanılmıştır.

FestiVadi sona erdi

15-21 Haziran tarihlerinde gerçekleşen ve Dikmen Vadisi Halkı'nın hafta boyunca Ankara'nın her köşesinden yüzlerce kişiyi ağırladığı FestiVadi sona erdi.

FestiVadi'ye, festivalin başlangıcında vadi halkının aldığı "proje iptal edildi" haberinin coşkusu ve zafer sevinci hakim oldu. 4 yıldır sürdürdükleri kararlı mücadeleyle büyükşehir belediyesini projeyi iptal etmek zorunda bırakan vadi halkı, nitelikli konut ve insanca yaşanılabilir kent için mücadelelerini sürdüreceklerini duyurdu.

Festival, hafta boyunca gerçekleştirilen etkinliklerle vadideki barınma hakkı mücadelesini Ankara'nın her yerinden emekçilerle, aydınlarla, sanatçılarla, öğrencilerle, yoksullarla vadinin yeşilinde buluşturdu.

Festival süresince atölyeler düzenlendi; vadi halkı tiyatro sanatçıları, şairler, müzisyenler, heykeltıraşlar, ressamlar, sinemacılar ve yazarlarla buluştu; ressamların tuvali gecekondu duvarları, oyuncuların sahnesi vadi sokakları, müzisyenlerin korosu vadi halkı oldu. "Zar tutan Gökçek olsun" tavla turnuvası, "Ayağıma dolanma Gökçek" çuval yarışı, "Bükemez sin bileğimizi Gökçek" bilek güreşi turnuvası, "Birlik olduk, biz kazanacağız Gökçek" halat çekme yarışmaları da hafta boyunca sürdü.

Heykel sanatçıları, vadi halkının direnişini simgeleyen bir heykel yaparak vadi halkına armağan etti. Yine bir grup ressam da vadideki yıkılmış gecekonduların duvarlarına direnişi simgeleyen resimler yaptı.

Festivalin üçüncü gününde kadın buluşması gerçekleştirildi. Vadi Halkı Meclisi'nin önceden oy birliği ile almış olduğu karar uyarınca, o gün vadideki erkekler ev işlerini ve çocuk bakımını üstlendi; böylece vadili kadınlar kendi etkinliklerine rahatça katılabildi.

Birçok demokratik kitle örgütünden, sendika, meslek odası ve siyasi partiden temsilciler festivale desteklerini sunarken Ankara'nın çeşitli semtlerinde oturan kişiler de etkinliklere katıldı.

Cumartesi akşamı vadi halkı üç koldan meşalelerle Barınma Hakkı Bürosu'na yürüdü. "Söz, yetki, karar hakkı Dikmen halkına", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz", "Direne direne kazanacağız" sloganları vadide yankılanırken yürüyüşün sonunda Barınma Hakkı Bürosu önünde direniş ateşi yakan vadi halkı, ateşin etrafında çekilen halaylarla zaferi kutladı.

Pazar günü festivalin Ankara buluşması gerçekleşti. Festivalin son gününde erken saatlerden itibaren vadiye gelen ve piknik yapan Ankaralılar, gün boyu çeşitli etkinliklere katıldı.

Akşam gerçekleşen kapanış konserinde ise vadi halkı 1000'i aşkın kişiyi ağırladı. Konserde sahne alan Grup Sisli Rüya, Karadeniz müziğiyle halkı horona davet etti, yüzlerce kişi horona durdu. Grup Sisli Rüya'nın ardından Dikmen Vadisi Barınma Hakkı Bürosu Çocuk Korosu, söyledikleri şarkılarda çocukların umutlarını seslendirdi.

Festivalin kapanış gecesinin ilerleyen saatlerinde yağan yağmur nedeniyle İlkay Akkaya sahneye çıkamadı. Yağmurun ansızın yağışı, "bu yağmur da Gökçek'in işidir" esprilerine konu oldu.

